Mededelingen t.b.v. Bestuurscommissie Gezondheid (13 okt. 2016)

1. Algemeen

1.1. Organisatieontwikkeling

Momenteel wordt een interne quick scan (eerste tussenevaluatie) uitgevoerd naar de stand van zaken m.b.t. de organisatieontwikkeling. Het doel is om zonodig tijdig bij te kunnen sturen.

1.2. Merkenbeleid en huisstijl

De mogelijkheden voor het opfrissen van de huisstijl van GGD Fryslân zijn inmiddels onderzocht, op basis waarvan is gekozen voor het geleidelijk invoeren van een nieuw logo. Invoering is mede ingegeven door het feit dat de huidige signing niet meer klopt en vervangen moet worden.

1.3. Inspectie volksgezondheid

In de afgelopen periode heeft inspectie plaatsgevonden van Infectieziektebestrijding en Jeugdgezondheidszorg. Daarnaast heeft de Inspectie gesproken met alle DPG'en over de governance in de publieke gezondheid, waaronder met mevr. de Graaf.

Het gesprek met de DPG over de governance vond plaats in opdracht van het ministerie van VWS, in aanloop naar de derde tranche van de WPG. De inspectie toonde zich zeer positief over de ontwikkelingen binnen GGD Fryslân.

De inspectie van Infectieziektebestrijding betrof een opvolging van het onderzoek in 2014, waarbij is geconstateerd dat op alle fronten vooruitgang is geboekt. In 2014 werd nog op 10 punten onvoldoende gescoord, nu zijn 7 hiervan voldoende en 2 als goed beoordeeld. Alleen het onderwerp structureel overleg (intern) met jeugdgezondheidszorg, epidemiologie en gezondheidsbevordering werd nog als onvoldoende beoordeeld. Het overleg met jeugdgezondheidszorg is wel structureel opgezet, en voor de andere onderdelen wordt dit binnenkort opgepakt.

De inspectie was tevens over de Jeugdgezondheidszorg grotendeels positief. Op twee onderdelen werd een onvoldoende geconstateerd. Dit betreft o.a. het onvolledig uitvoeren van het Landelijk Professioneel Kader door samenvoeging van twee contactmomenten. In een eerder stadium had de Inspectie hiervoor toestemming gegeven, echter dit had opnieuw moeten worden voorgelegd na de invoering van het nieuwe professionele kader. Het tweede onderdeel betreft het niet volledig uitvoeren van een richtlijn.

1.4. Serious game verminderd zelfredzamen

De afdeling crisisbeheersing van Veiligheidsregio Fryslân heeft, samen met haar ketenpartners, een serious game ontwikkeld om de redzaamheid van minder zelfredzamen bij crises te bevorderen. Op 8 juni jl. is de game voor het eerst gespeeld in Dokkum. Meer informatie hierover vindt u in de bijgevoegde factsheet.

1.4. Voortgang overheveling middelen Rijksvaccinatieprogramma

Per 2018 komt de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) deels onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeenten. . Bij een nieuwe taak hoort passende financiering. Op verzoek van het Ministerie van VWS heeft de VNG hierover een advies uitgebracht.

De VNG onderschrijft de hoofdlijnen van het voorstel. Het voorstel gaat niet gepaard met kortingen dat betekent dat de huidige vaccinatiegraad behouden kan worden. De VNG plaatst o.a. kanttekeningen bij

het voorgestelde macrobudget (rekening houden met loon- en prijsindexatie) en pleit voor financiële duidelijkheid in de decembercirculaire van 2016 (in plaats van de meicirculaire van 2017).

In de komende tijd wordt dit voorstel door VWS verder uitgewerkt. Om gemeenten te ondersteunen bij hun nieuwe taak komt er een ondersteuningsprogramma voor gemeenten en wordt er een handreiking ontwikkeld.

2. Pijler 1: Monitoring, signalering en advies

2.1. Stoptober

Op 1 oktober barst voor de derde keer in ons land Stoptober los: in heel Nederland zullen rokers én niet-rokers elkaar helpen om gedurende 28 dagen niet te roken. Via de media zullen bekende en onbekende Nederlanders rokers aanmoedigen tijdens hun periode zonder sigaretten. Op vrijdag 9 september ging Stoptober van start in Amsterdam. Vanaf deze datum kunnen de rokers zich opgeven 28 dagen niet te roken. Op 10 september is Stoptober in Fryslân afgetrapt tijdens de wedstrijd sc Heerenveen – FC Twente in het Abe Lenstra stadion. Kamerlid Lutz Jacobi gaf samen met speler Doke Schmidt van SC Heeenveen de aftrap.

Tijdens de aftrap van de Friese campagne waren er voor aanvang van de wedstrijd vanaf 19.00 activiteiten rondom het Abe Lenstra stadion; alles in het kader van Stoptober. De Stoptober-camper stond voor de ingang van het stadion opgesteld om de supporters te voorzien van informatie.

Op vrijdag 16 september was de Stoptober-camper de gehele dag in Fryslân; eerst in Leeuwarden, 's middags in Sneek en 's avonds in Ureterp. In die laatste plaats stond de camper bij mfc De Wier, waar een avond werd georganiseerd in verband met de campagne van huisarts Hilly ter Veer om Ureterp rookvrij te krijgen. Haar campagne heeft als doel dat kinderen/jongeren vanaf 2017 niet meer geconfronteerd worden met roken en met rokende mensen. GGD Fryslân was aanwezig met een stand. Ook zat één van de GGD –medewerkers in het forum. In alle plaatsen in Fryslân waar de Stoptober-camper stond deelden medewerkers van GGD Fryslân informatie uit over Stoptober en gingen ze met het publiek in gesprek. Op een enkele uitzondering na waren er uitsluitend positieve reacties te beluisteren.

In de tweede helft van september wordt regelmatig een tv-spotje over Stoptober uitgezonden door Omrop Fryslân. Stoptober kent een positieve benadering. Het roept niet op tot stoppen, maar 28 dagen niet roken in oktober. Het is bekend dat rokers, die 28 dagen stoppen met roken, vijf keer meer kans hebben om blijvend te stoppen. In 2015 deden meer dan 3200 inwoners van Fryslân mee aan Stoptober.

2.2. Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen

GGD Fryslân voert dit najaar een grootschalig onderzoek uit dat gericht is op de gezondheid en leefstijl van volwassenen vanaf 19 jaar, ook wel de *Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016* genoemd. Inwoners van Fryslân kunnen vanaf eind september 2016 een uitnodiging voor de Gezondheidsmonitor ontvangen.

Alle GGD'en doen mee aan de Gezondheidsmonitor die eens in de vier jaar plaats vindt. Sinds 2012 doen alle GGD'en in Nederland tegelijkertijd mee.

Door de samenwerking van GGD'en, GGD GHOR Nederland, Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) levert het onderzoek informatie op over de gezondheid van heel Nederland. Deze organisaties werken nauw samen om de verschillende gegevensverzamelingen op elkaar af te stemmen om ze lokaal, regionaal en landelijk met elkaar te kunnen vergelijken.

2.3. Vitaliteitsalliantie en Manifest Gezonde Provincie

Op 13 oktober a.s. vindt de officiële aftrap plaats van de Vitaliteitsalliantie Fryslân tijdens het congres van Zorgbelang Friesland, met het ondertekenen van de uitgangspunten van de Vitaliteitsalliantie op een grote banner. Tijdens het congres worden door de Alliantiepartners workshops gegeven. GGD Fryslân verzorgt samen met Sport Fryslân een workshop.

Partners van de Vitaliteitsalliantie zijn: Sport Fryslân, ROS Friesland, Zorgbelang Friesland, De Friesland Zorgverzekeraar en GGD Fryslân.
Op initiatief van De Friesland Zorgverzekeraar en onder leiding van de CdK is, samen met een groot aantal maatschappelijke organisaties, een Manifest opgesteld met als werktitel 'Fryslân gezonde provincie'. GGD Fryslân en gemeente Heerenveen hebben actief bijgedragen aan het manifest. Het definitieve manifest met nieuwe titel is beschikbaar tijdens de Bestuurscommissie van 13 oktober.

2.4. Programma Vitale regio Fryslân (SAG)

GGD Fryslân en De Friesland Zorgverzekeraar hebben samen een aanvraag ingediend bij het SAG (Stichting Achmea Gezondheidszorg). De Friesland Zorgverzekeraar heeft GGD Fryslân benaderd om samen een preventieproject te ontwerpen waarbij in enkele wijken of dorpen op basis van een gezamenlijke analyse, interventies worden gestart of versterkt. Met dit project hopen wij een impuls te geven aan preventie op de schaal van wijken en dorpen door de inzet vanuit de diverse sectoren en financieringsstromen op wijkniveau beter te stroomlijnen. Hiermee worden investeringen vanuit de zorgverzekeringswet naar verwachting beter afgestemd op de gemeentelijke inzet, ontstaat er meer samenhang en wordt de aanpak effectiever. Dit draagt bij aan de vitaliteit van de Friezen. De extra middelen uit het SAG-fonds zijn vooral bedoeld voor extra analyse, projectleiding en een gezamenlijk leer- en ontwikkeltraject. Ook is het mogelijk dat extra interventies tijdelijk financieel worden gesteund wanneer dit vanuit de reguliere middelen niet goed mogelijk is.
Nu de aanvraag is gehonoreerd, kunnen wij het project gaan voorbereiden en in gesprek gaan met gemeenten die geïnteresseerd zijn om mee te werken als pilotgemeenten voor preventie in de wijk. Er is hiervoor inmiddels een ambtelijke bijeenkomst belegd op 4 oktober.

2.5. Omgevingswet

Veiligheidsregio Fryslân heeft gereageerd op de Discussienotitie Omgevingsvisie Provincie Fryslân. Deze reactie is in afschrift naar de leden van de bestuurscommissie gezondheid gestuurd. Ook zijn medewerkers van de GGD in enkele gemeenten al actief betrokken bij het proces om te komen tot een gemeentelijke omgevingsvisie.
GGD Fryslân adviseert de gemeenten een brede visie op gezondheid als uitgangspunt te nemen (definitie Machteld Huber, positieve gezondheid). De afweging van gezondheid bij ruimtelijke beslissingen gaat dan over: Wat zijn de risico's, wat zijn de kansen en wat zijn de wensen van mensen?

2.6. Preventie en gebiedsteams

Er is een werkgroep gestart met vertegenwoordigers van gemeenten, SDF en GGD Fryslân, met als doel het thema preventie en gebiedsteams te versterken. Er wordt o.a. ingestoken op het toevoegen van preventie bij de cliënt-/ondersteuningsprofielen. Daarnaast wordt de GGD betrokken bij de consultatierondes over de inkoop van de jeugdhulp.

2.7. Zoutzuur metingen Harlingen (REC)

Het projectteam is volop aan de slag om te kunnen starten met de zoutzuurmetingen. Afstemming heeft ook plaatsgevonden met de FUMO en de betrokken ondernemingen. Gestart wordt met de een aantal ondernemingen in de directe omgeving van de REC, zoals afgestemd met de Begeleidingsgroep Luchtkwaliteitsonderzoek. Voor de precieze startdatum wordt aangesloten op het onderzoek dat gedaan wordt door GGD Amsterdam.

3. Pijler 2: Gezondheidsbescherming

3.1. Antibiotica resistentie (ABR)

Het project Infectiepreventie in het publieke domein ter voorkoming van transmissie van resistente micro-organismen gaat nu starten met de audits in Tytsjerksteradiel. Hiervoor is ook interesse vanuit de landelijke politiek. Kamerlid Hanke Bruin Slot, CDA, zal medio november op bezoek komen Daarnaast zijn de drie noordelijk provinciën een ABR proefregio geworden. De krachtige samenwerking van ziekenhuizen, laboratoria en GGD IZB teams is hierin een belangrijke factor geweest, evenals de innovatieve aanpak. De REMIS+ structuur is hiervan een mooi voorbeeld. De DPG Fryslan, Margreet de Graaf, is nu ook lid van de stuurgroep vanwege invulling van de ABR proefregio opzet.